

عنوان مقاله:

مطالعه جامعه شناختی کارت پستال در اواخر دوره قاجار با تکیه بر آرا فوکو

محل انتشار:

پژوهش در هنر و علوم انسانی، دوره 8، شماره 2 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 8

نویسندگان:

علی حریری - دانشجوی کارشناسی ارشد (پژوهش هنر)، گروه مطالعات عالی هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکدگان هنرهای زیبا، دانشگاه تهران

سید محمد حسین رستگار - دانشجوی کارشناسی ارشد (پژوهش هنر)، گروه مطالعات عالی هنر، دانشکده هنرهای تجسمی، دانشکدگان هنرهای زیبا، دانشگاه تهران.

خلاصه مقاله:

هنر در دوره قاجار از لحاظ محتوا و ماده، موضوع و نحوه اجرا دارای ویژگی‌های متمایز با سایر دوره‌ها است. یکی از محصولات هنری عصر قاجار، وجود کارت پستال‌های مختلف با معانی ملی و نمادین است که استفاده از آن به ویژه در دوره ناصری اوج گرفت. این کارت پستال‌ها نمایانگر علایق و سلیقه دوران خود هستند و از لحاظ نحوه پرداخت به مضامین و شیوه اجرا و بیان در نقش مایه‌ها خصوصیات شایان توجهی دارند؛ به نحوی که با بررسی آنها شاهد حضور هویت ایرانی، اسلامی و فرهنگی به طور همزمان هستیم. در پژوهش حاضر به مطالعه جامعه شناختی کارت پستال در اواخر دوره قاجار با تکیه بر آرا فوکو پرداخته می‌شود. نتایج این پژوهش نشان می‌دهد که، براساس نظریه فوکو؛ ایران در دوره قاجار انضباط و نظارت را پدیده‌ای جدید می‌شمارد که در پایان قرن هجدهم تکامل یافته و در قرن نوزدهم بر کلیه نهادهای اجتماعی حاکمیت یافته است. از این تاریخ مجازات‌های جدید روان آدمی را آماج خود قرار دادند و از این رو مجموعه کیف‌شناسی جدید به جانب مراقبت و نظارت فراگیر معطوف شد. از این زمان نهادهایی چون مدارس آسایشگاه‌ها، سربازخانه‌ها و زندان‌ها به منظومه‌های نظارت فراگیر تبدیل شدند.

کلمات کلیدی:

دوره قاجار، کارت پستال، آرای فوکو، جامعه شناختی.

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1706260>

